

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Львівського державного
університету внутрішніх справ
полковник міліції

Роман БІЛГУТА

ПОГОДЖЕНО

Державний секретар
Міністерства внутрішніх справ
України

Ірина ЯЩУК

ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
короткострокового підвищення кваліфікації працівників
секторів реагування патрульної поліції

Львів

1. Загальна інформація	
Назва програми	Професійна програма короткострокового підвищення кваліфікації працівників секторів реагування патрульної поліції
Рік запровадження програми	2023
Програму затверджено	Вченю радою Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол від 27.09.2023 № 3)
Програму погоджено	Міністерством внутрішніх справ України
Відомості про акредитацію для спеціальної професійної (сертифікатної) програми	Акредитації не потребує
Форма навчання	Очна
Цільова група	працівники секторів реагування патрульної поліції
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	Міністерство внутрішніх справ України
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	16 годин
Тривалість програми та організація навчання	2 дні
Мова(-и) викладання	українська
Напрям(-и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	розвиток професійних компетентностей працівників секторів реагування патрульної поліції
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання та знання законодавства, що регламентують діяльність працівників секторів реагування патрульної поліції
Розробники програми	Львівський державний університет внутрішніх справ
2. Загальна мета	
Удосконалення професійних знань, умінь і навичок учасників підвищення кваліфікації, що забезпечує відповідний рівень їх професійної кваліфікації для виконання службових функцій працівників секторів реагування патрульної поліції	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі мають демонструвати:	
знання	норм законів України, постанов Верховної Ради України, указів Президента України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України, наказів МВС, інших нормативно-правових актів, що регулюють особливості діяльності працівників секторів реагування патрульної поліції; новітніх методів та засобів вдосконалення діяльності

	працівників секторів реагування патрульної поліції в сучасних умовах несення служби; антикорупційного законодавства; порядку організації діяльності чергової служби; алгоритму дій поліцейських СРПП під час введення оперативних планів
уміння	дотримання прав людини, верховенства права, гендерної рівності, етичних засад професійної діяльності; подолання проблемних ситуацій у професійній діяльності; запобігання ускладнень у службовій діяльності; роботи працівника поліції з підбліковими особами; взаємодії поліцейських з іншими підрозділами поліції та державними органами і службами
навички	організації та планування заходів у разі виникнення окремих кризових ситуацій; складання процесуальних документів; дій оперативного чергового територіального відділу поліції перед початком чергування
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Заняття проводяться в очному форматі та у формі самостійного опрацювання документів і нормативно-правових актів із тематики, надання відповідей на питання, шляхом використання навчальних матеріалів, відпрацювання умінь і навичок під час практичних занять (квестів)	

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва теми	Заплановано годин	Заняття проводить
1.	Права людини. Верховенство права. Конституціоналізм. Міжнародні стандарти у сфері прав людини. Свобода від катувань. Свобода та особиста недоторканність. Право на приватність. Забезпечення основоположних прав людини, у тому числі жінок, дітей та інвалідів.	2	Представник кафедри теорії права, конституційного та приватного права
2.	Антикорупційне законодавство. Корупція поняття, запобігання та відповідальність. Корупційні правопорушення.	2	Представник кафедри адміністративного права та адміністративного процесу
3.	Превентивна діяльність працівника поліції. Робота працівника поліції з підбліковими особами. Попередження гендерного насильства та насильства в сім'ї поліцейськими підрозділів реагування патрульної поліції (далі – ПРПП)	4	Представник кафедри адміністративного права та адміністративного процесу
4.	Складання процесуальних документів. Порядок складання адміністративних матеріалів. Використання логістичних пристройів у службовій діяльності. Алгоритм введення інформації. Складання електронних рапортів. Використання інформаційно-телекомунікаційних систем Інформаційного порталу Національної поліції	4	Представник кафедри адміністративного права та адміністративного процесу
5.	Взаємодія поліцейських з іншими підрозділами поліції та державними органами і службами. Алгоритм дій поліцейських ПРПП під час введення оперативних планів	2	Представник кафедри тактико-спеціальної підготовки
6.	Організація діяльності чергової служби. Дії оперативного чергового територіального відділу поліції перед початком чергування. Порядок реагування поліцейських ПРПП на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події	2	Представник кафедри адміністративного права та адміністративного процесу
УСЬОГО ГОДИН		16	

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

ТЕМА 1. ПРАВА ЛЮДИНИ. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА.

Конституціоналізм. Міжнародні стандарти у сфері прав людини.

Свобода від катувань. Свобода та особиста недоторканність.

**ПРАВО НА ПРИВАТНІСТЬ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ,
У ТОМУ ЧИСЛІ ЖІНОК, ДІТЕЙ ТА ІНВАЛІДІВ**

Лекція – 2 год.

План лекції

1. Місце і роль Конституції у правовій системі.
2. Права і свободи людини та громадянина: поняття, ознаки, види та їх закріплення в Конституції України.
3. Верховенство права та верховенство закону.
4. Право на приватність і національне законодавство.

ТЕМА 2. АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО. КОРУПЦІЯ ПОНЯТТЯ, ЗАПОБІГАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.

Лекція – 2 год.

План лекції

1. Нормативно-правове забезпечення протидії корупції.
2. Суб'єкти протидії корупції.
3. Нормативно-правові акти антикорупційного законодавства.
4. Основні положення Закону України «Про запобігання корупції».
5. Правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції.
6. Спеціально уповноважені суб'єкти протидії корупції.
7. Зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів.

ТЕМА 3. ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКА ПОЛІЦІЇ.
РОБОТА ПРАЦІВНИКА ПОЛІЦІЇ З ПІДОБЛІКОВИМИ ОСОБАМИ.
ПОПЕРЕДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОГО НАСИЛЬСТВА ТА НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї
ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПІДРОЗДІЛІВ РЕАГУВАННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ (ДАЛІ – ПРПП)

Лекція – 4 год.

План лекції

1. Поняття, завдання та принципи превентивної поліцейської діяльності.
2. Види превентивної поліцейської діяльності.
3. Правове регулювання організації превентивної поліцейської діяльності.
3. Робота працівника поліції з підобліковими особами.
4. Форми і методи діяльності працівників поліції щодо запобігання, виявлення, припинення та документування домашнього насильства.
5. Особливості вжиття спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству уповноваженими підрозділами органів Національної поліції.
6. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
7. Підстави та порядок вжиття спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

ТЕМА 4. СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.
ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ МАТЕРІАЛІВ.
ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРИСТРОЇВ У СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.
АЛГОРИТМ ВВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ. СКЛАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РАПОРТІВ.
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ
ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОРТАЛУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Лекція – 4 год.

План лекції

1. Вимоги до складання протоколу про адміністративне правопорушення.
2. Особливості складання протоколів про адміністративне затримання; особистий огляд і огляд речей; вилучення речей і документів.
3. Використання логістичних пристройів у службовій діяльності.
4. Загальні вимоги до складання постанови по справі про адміністративне правопорушення.
5. Особливості складання протоколів про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіковані не в автоматичному режимі.
6. Алгоритм введення інформації.
7. Складання електронних рапортів.

8. Використання інформаційно-телекомуникаційних систем Інформаційного порталу Національної поліції.

**ТЕМА 5. ВЗАЄМОДІЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ПОЛІЦІЇ
ТА ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ І СЛУЖБАМИ. АЛГОРИТМ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ
ПРПП ПІД ЧАС ВВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНИХ ПЛАНІВ**

Лекція – 2 год.

План лекції

1. Організація взаємодії ПРПП та слідчого при надходженні до органу поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагування на них.
2. Особливості роботи поліцейських сектору превенції, поліцейських патрульної поліції на місці події.
3. Створення СОГ для досудового розслідування кримінальних правопорушень.
4. Обов'язки працівників поліцейських ПРПП.
5. Особливості взаємодії з прикордонниками у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку.
6. Взаємодія підрозділів ПРПП з оперативними підрозділами щодо проведення превентивної роботи з особами, склонними до вчинення правопорушень.
7. Алгоритм дій поліцейських ПРПП під час введення оперативних планів.

**ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРГОВОЇ СЛУЖБИ.
ДІЇ ОПЕРАТИВНОГО ЧЕРГОВОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛУ ПОЛІЦІЇ
ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ЧЕРГУВАННЯ. ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПРПП
НА ЗЯВИ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНІ,
АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ АБО ПОДІЇ**

Лекція – 2 год.

План лекції

1. Поняття та правове регулювання діяльності чергових частин органів поліції. Призначення та основні завдання чергової служби органів поліції. Система та структура чергових частин органів поліції. Основні функції чергових частин органів поліції. Організація роботи чергової частини органу поліції.

2. Обов'язки та права чергового чергової частини органів поліції. Обов'язки чергового щодо прийняття та реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події. Обов'язки чергового щодо введення ступенів готовності та спеціальних оперативних планів.

3. Алгоритм дій поліцейських ПРПП до прибуття слідчо-оперативної групи при отриманні повідомлення про кримінальне правопорушення від громадян. Дії поліцейських ПРПП до прибуття слідчо-оперативної групи при виявленні кримінального правопорушення.

4. Визначення меж місця події та недопущення сторонніх осіб.

5. Дії поліцейських ПРПП під час огляду місця події слідчо-оперативною групою. Особливості фіксації деяких видів слідів, виявлених на місці події.

6. Обмеження та заборони на місці події.

7. Вивчення зразків протоколів огляду місця події.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

ДО ТЕМИ 1

1. Поняття конституціоналізму.
2. Реалізація принципу верховенства права в діяльності НП.
3. Поняття прав і свобод людини та громадянина.
4. Класифікація конституційних прав і свобод людини та громадянина.
5. Поняття міжнародних стандартів у сфері прав людини.
6. Регулювання права людини на свободу та особисту недоторканість.
7. Обов'язки держави у разі втручання її органів у свободу та особисту недоторканість осіб.
8. Міжнародні гарантії права на приватність.
9. Універсальні міжнародні акти у сфері прав людини.
10. Регіональні міжнародні акти у сфері прав людини.
11. Поняття катування відповідно до Конвенції ООН проти катувань 1984 року.
12. Розмежування понять «фізичне насильство» та «психічні страждання», вплив цих характеристик на кваліфікацію порушення прав людини.
13. Рівні регулювання права людини на свободу та особисту недоторканість.
14. Виключні випадки позбавлення волі відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
15. Забезпечення основоположних прав жінок, дітей та осіб з інвалідністю.

ДО ТЕМИ 2

1. Дайте характеристику обмежень щодо одержання неправомірної вигоди згідно з Законом України «Про запобігання корупції».
2. Назвіть встановлені Законом України «Про запобігання корупції» заходи запобігання корупційним та пов'язаним із корупцією правопорушенням, що поширюються на державних службовців і службовців органів місцевого самоврядування
3. Назвіть та дайте коротку характеристику адміністративним стягненням, які застосовуються за порушення, пов'язані з корупцією.
4. Визначте статус Національного агентства з питань запобігання корупції та його склад.
5. Охарактеризуйте обмеження щодо використання службових повноважень чи службового становища відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»
6. Дайте характеристику обмежень щодо одержання подарунків згідно з Законом України «Про запобігання корупції».
7. Назвіть вимоги норм Закону України «Про запобігання корупції» стосовно обмеження сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності
8. Розкрийте зміст норм, які обмежують спільну роботу близьких осіб відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».
9. Опишіть загальні вимоги щодо заповнення декларації відповідно до вимог норм Закону України «Про запобігання корупції».

ДО ТЕМИ 3

1. Правове регулювання та організаційне забезпечення превентивної діяльності підрозділів національної поліції.
  2. Форми взаємодії громадськості з правоохоронними органами у профілактиці правопорушень?
  3. Які нормативно-правові акти регулюють організацію превентивної (профілактичної) діяльності?
  4. Які превентивні заходи можуть застосовувати працівники поліції?
  5. Порядок взаємодії суб'єктів із запобігання та протидії домашньому насилиству в Україні.
  6. Які спеціальні заходи щодо протидії домашньому насилиству виносяться:
- 1) уповноваженими підрозділами органів Національної поліції? 2) судом?
7. Надання допомоги та захисту постраждалим особам.
  8. Права постраждалих від домашнього насилиства осіб.
  9. Які види юридичної відповідальності за вчинення домашнього насилиства?

ДО ТЕМИ 4

1. За які адміністративні правопорушення поліція складає протокол про адміністративне правопорушення?
2. Хто уповноважений здійснювати адміністративне затримання і за які правопорушення?
3. Назвіть види джерел доказів у справах про адміністративні правопорушення.
4. Назвіть види постанов по справі про адміністративне правопорушення та порядок їх складання.
5. Які матеріали можуть долучатися до протоколу про адміністративне правопорушення?
6. Хто підписує протокол про адміністративне правопорушення?
7. У яких випадках протокол про адміністративне правопорушення не складається?
8. У яких випадках поліцейські тимчасово вилучають посвідчення водія?
9. У яких випадках поліцейські здійснюють тимчасове затримання транспортного засобу?
10. Які основні завдання системи «Інформаційний портал Національної поліції України»?
11. Для чого призначена система «Інформаційний портал Національної поліції України»?
12. Що є інформаційними ресурсами системи «Інформаційний портал Національної поліції України»?
13. Які функції адміністратора системи «Інформаційний портал Національної поліції України»?
14. Складові системи «Інформаційний портал Національної поліції України».
15. Які підсистеми входять у склад системи «Інформаційний портал Національної поліції України»?

ДО ТЕМИ 5

1. Взаємодія поліцейських ПРПП, дільничних офіцерів зі слідчими підрозділами та патрульною поліцією.
2. Організація роботи поліцейських ПРПП та взаємодія з слідчими підрозділами та оперативниками.
3. Сервісна функція поліції.
4. Організація роботи слідчих підрозділів у містах і селах: порівняльний аналіз із діяльністю дільничних. Особливості налагодження партнерських відносин.
5. Взаємодія з громадськістю та органами влади при розв'язанні проблем, які виникають у повсякденній роботі поліцейських сектору превенції та слідчого.
6. Попередження та реагування, слідчого на заяви і повідомлення про усі факти вчинення правопорушень та злочинів: особливості взаємодії з дільничним офіцером поліції.
7. Робота з особами, які звільнились з місць позбавлення волі, при розкритті злочинів та особливості взаємодії з дільничним офіцером поліції.
8. Проблеми взаємодії поліції з громадськістю у питаннях здійснення превентивної роботи серед населення.
9. Форми організації охорони публічного порядку, визначені законодавством України.
10. Форми та методи взаємодії з прикордонниками у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку.
11. Взаємодія підрозділів ПРПП із оперативними підрозділами щодо проведення превентивної роботи з особами, склонними до вчинення правопорушень.

ДО ТЕМИ 6

1. Загальна характеристика чергових служб у системі Національної поліції України.
2. Основні функції чергових служб органів поліції.
3. Обов'язки чергового щодо прийняття та реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події.
4. Поняття, зміст і загальна характеристика особливих умов.
5. Планування дій Національної поліції щодо організації охорони публічного порядку в особливих умовах.
6. Діяльність чергових служб органів поліції щодо охорони публічного порядку в особливих умовах.
7. Взаємодія правоохранних органів в особливих умовах.
8. Обов'язки чергового щодо розгляду обставин стосовно осіб, доставлених до органу поліції.

9. Алгоритм дій поліцейського ПРПП при отриманні повідомлення про подію від громадян.
10. Алгоритм дій поліцейського ПРПП при самостійному виявленні кримінального правопорушення.
11. Забезпечення збереження слідової інформації.
12. Збір первинної інформації щодо обставин вчиненого злочину.
13. Огляд місця події.
14. Співвідношення понять «місце» події та «місце злочину».
15. Учасники огляду місця події.
16. Права поліцейського ПРПП при огляді місця події.
17. Обов'язки поліцейського ПРПП при огляді місця події.
18. Затримання особи на місці події.

ПЕРЕЛІК СИТУАТИВНИХ ЗАВДАНЬ (КВЕСТІВ)

ДО ТЕМИ 1

1. Основоположник доктрини природних невідчужуваних прав людини Джон Локк основним правом громадян вважав право на життя, свободу та майно. Декларація незалежності Сполучених Штатів Америки 1776 р. проголосила право на життя, свободу і прагнення до щастя. Французька Декларація прав людини і громадянина 1789 р. основними назвала право на свободу, власність, безпеку та опір пригнобленню. Конституція України 1996 р. у ст. 21 закріпила принцип, згідно з яким права і свободи людини визнані невідчужуваними і непорушними, а, відповідно до ст. 27, право людини на життя – невід'ємним правом кожної людини.

Завдання: Чи можна всі закріплені в Конституції України права і свободи вважати невідчужуваними, непорушними, природними?

Які, на Вашу думку, права людини і громадянина, крім закріплених у Конституції України, є найбільш актуальними для нашої країни в сучасних умовах? Своє рішення аргументуйте політичними і юридичними доводами.

2. Серед основних прав у Конституції України передбачено: право на життя, право на свободу об'єднання в політичні партії, право на користування об'єктами права власності українського народу, право на працю, право на освіту, право на свободу та особисту недоторканість, право на участь в управлінні державними справами, право на страйк, право на результати інтелектуальної діяльності, право на вільний вибір місця проживання, право на мирні збори та демонстрації, право на підприємницьку діяльність, право на відпочинок, право на свободу думки і слова, право на достатній життєвий рівень, право на охорону здоров'я, право на медичну охорону, право на безпечне навколоішнє середовище тощо.

Завдання: З'ясуйте, які із зазначених прав можуть належати людині, а які громадянину. Відповідь обґрунтуйте відповідно до чинної Конституції України з посиланням на конкретні статті.

3. Громадянина К. було затримано за підозрою в організації масових безладів та погромів під час мітингу, який було влаштовано на честь свята першого травня. З метою отримання від нього свідчень, працівники територіального управління НП примушували останнього тривалий час стояти з широко розставленими ногами, підпираючи руками стіну, позбавляли їжі, води та сну, застосовували електричний струм для отримання зізнання.

Завдання: Дайте правову оцінку діям правоохоронних органів. Які види жорстокого поводження застосовувалися, на Вашу думку, до гр. К.?

4. Громадянину Н. під час його утримання під вартою в ізоляторі тимчасового утримання було здійснене примусове годування. Ні медичного

висновку щодо необхідності такого годування, ні обов'язкового протоколу цієї процедури не було. При цьому для подолання опору затриманого гр. Н. до нього застосувалися такі обмежувальні засоби, як кайданки, роторозширювач, а також гумова трубка, призначена для встремляння у стравохід.

Завдання: Дайте правову оцінку діям правоохоронних органів. Чим відрізняється катування від інших форм жорстокого поводження, що заборонені Конвенцією?

5. Юридичний обов'язок – гарантована законом міра суспільно необхідної поведінки особи. Обов'язок нерозривно пов'язаний із правом, тому що обов'язок є засобом забезпечення прав. У п. 2 ст. 29 Загальної декларації прав людини визначено, що «при здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна піддаватися лише таким обмеженням, які встановлено законом винятково з метою забезпечення належного визнання й поваги до прав і свобод інших та задоволення справедливих вимог моралі, громадського порядку й загального добробуту в демократичному суспільстві». Використання людиною своїх прав одночасно передбачає її обов'язок захищати ці права заради себе та інших.

Завдання: З'ясуйте, які обов'язки людини та громадянина закріплені у Конституції України. Відповідь обґрунтуйте з посиланням на статті Основного Закону.

6. Громадянин С., перебуваючи під вартою в ізоляторі тимчасового утримання під час досудового розслідування, скаржився адміністрації установи на неналежні фізичні умови утримання під вартою, а саме: переповненість камери, в якій він утримувався (особистий простір громадянина С. в камері становив 1–2,5 m^2); заявник лише раз на тиждень мав змогу приймати душ та прати білизну; утримання заявитика у таких умовах протягом тривалого часу. Адміністрація ізолятора тимчасового утримання скарги залишала без задоволення, мотивуючи тим, що умови утримання під вартою відповідають чинним нормам.

Завдання: Чи є, на Вашу думку, в діях адміністрації ізолятору тимчасового утримання порушення ст. 28 Конституції України та ст. 3. Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод? Які види жорстокого поводження застосувалися, на Вашу думку, до гр. С.?

7. Суддею Шевченківського районного суду м. Львова за поданням слідчого взятий під варту громадянин К., підозрюваний у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК (Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, вчинені повторно або групою осіб). Обираючи таку міру запобіжного заходу, суд послався на тяжкість вчиненого

злочину. Проте суд не надав оцінки тому факту, що громадянин К. мав постійне місце проживання, був інвалідом І групи категорії А з ампутацією ніг, а тому потребував постійного стороннього догляду.

Завдання: Чи дотримані були слідчим і судом вимоги ч. 1 ст. 5 Конвенції? Чи були підстави для обрання менш суворого запобіжного заходу, не пов'язаного з позбавленням волі? Наведіть відповідні правові позиції Європейського суду з прав людини відповідно до цієї ситуації.

8. Громадянин К. був затриманий працівниками Головного управління Національної поліції під час мирної акції протесту проти рішення уряду щодо підвищення цін на опалення без зазначення у складеному протоколі підстав, дати затримання, пояснень затриманого тощо. Затримання відбулося 12 листопада 2015 року, а 17 листопада громадянин К. без пояснення причин був відпущенний. Останній звернувся до Конституційного Суду України із поданням про порушення норми ст. 29 Конституції України в частині незаконного затримання.

Завдання: Дайте правову оцінку діям Національної поліції та громадянина. Як вирішити це питання? Чи відноситься це питання до компетенції Конституційного Суду України?

9. Держава, яка знаходиться на Європейському континенті, не ратифікувала та не визнала правомочність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 та Міжнародного пакту про громадянські і політичні права Організації Об'єднаних Націй від 16.12.1966 на своїй території. Натомість Основний Закон цієї держави включав та гарантував увесь перелік демократичних прав і свобод, що містили зазначені міжнародні документи. Неважаючи на це, в країні постійно порушуються права і свободи людини та громадянина. Постійно відбуваються утиски політично активних громадян, відбувається згортання процесів демократизації, активно винищуються інститути громадянського суспільства. В таких умовах постійно порушується право людини на свободу та недоторканість. Група громадян, що потерпали від гонінь із боку держави, зокрема у вигляді позбавлення волі, іммігрували і вирішили позиватися до Європейського суду з прав людини.

Завдання: Чи мають право ці особи позиватися до Європейського суду з прав людини, і якою, на Вашу думку, має бути позиція суду?

10. Громадянин Васько В. з метою захисту свого майна встановив на своєму подвір'ї камеру відеоспостереження, що працює цілодобово. Його сусід – громадянин Черненко О. – випадково дізнався, що ця камера здійснює відеозапис того, що відбувається і на частині його подвір'я. На прохання Черненко О. перевстановити камеру Васько В. відмовився, заявивши, що він не має на меті стежити за Черненко О., а лише намагається за особистої відсутності у помешканні здійснювати нагляд за своїм майном.

Громадянин Черненко О. вирішив позиватися до суду, вважаючи таку відеозйомку втручанням у його приватне життя.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, що склалася. Якими правовими аргументами громадянин О. Черненко може мотивувати свій позов? Спрогнозуйте, яке рішення може ухвалити суд загальної юрисдикції. Відповідь обґрунтуйте.

ДО ТЕМИ 2

1. Під час проведення обшуку на одному з державних комбінатів у межах кримінального провадження слідчий старший лейтенант поліції Б. в особистих інтересах, прагнучи отримати неправомірну вигоду, організував навмисну детальну довготривалу перевірку морозильних камер, в яких зберігалася м'ясо-молочна продукція. Цим самим Б. намагався створити ситуацію, за якої керівник комбінату звернувся б до Б. з пропозицією надання йому неправомірної вигоди за пришвидшення обшуку, оскільки довготривала перевірка зазвичай призводить до псування вантажу через різні причини (відключення електроенергії, недотримання санітарних правил тощо). Однак керівник комбінату не звернувся до Б. із бажаною для нього пропозицією. Наслідком цього стало спричинення зазначеному вище комбінату матеріальної шкоди на суму 200 тис. гривень.

Завдання: Кваліфікуйте дії Б. та поясність відповідь.

2. Керівник одного з відділів кримінальної поліції майор Ш. звернувся до директора одного з приватних підприємств із клопотанням (закликом) про надання йому неправомірної вигоди за вчинення в інтересах такого підприємця відповідних дій із використанням наданої йому влади.

Завдання: кваліфікуйте дії Ш. та поясність відповідь.

3. Заступник керівника патрульної служби м. К-нська М. передав своєму племіннику, який ніде не працював, грошові кошти у сумі 1 млн. 200 тис. грн. для придбання та реєстрації на ім'я цього родича автомобіля престижної марки – Acura TLX. Як з'ясувалося пізніше, М. не зміг підтвердити легітимність походження переданих ним грошових коштів, однак фактів отримання ним неправомірної вигоди не вдалося встановити і жодних доказів з цього приводу не було.

Завдання: кваліфікуйте дії М. та поясність відповідь.

4. До Р., який працював водієм заступника Голови Державної фіскальної служби України, звернулася громадянка Ф. Під час зустрічі, яка відбулася в м. Київ у службовому автомобілі, закріплена за Р., громадянка Ф. попросила його посприяти у працевлаштуванні її сина «на нормальну посаду» в апарат Державної фіскальної служби України. Як «подяку» за відповідні дії з його боку вона пообіцяла Р. грошову винагороду в сумі 5000 доларів США. Останній

погодився з такою пропозицією та повідомив, що максимум через три тижні її питання буде вирішено позитивно. При цьому Р. дійсно мав намір вчинити відповідні дії щодо працевлаштування сина Ф. Після цього громадяни Р. та Ф. домовилися про час зустрічі у майбутньому, скорегували місце і спосіб передачі грошей.

Завдання: кваліфікуйте дії Р. та поясність відповідь.

ДО ТЕМИ 3

1. А. повертається з роботи. День видається не з легких, хотілось швидше додому. Втома змішалася з роздратуванням. Коли він виходить з автобуса, якийсь чоловік штовхнув його в спину – давай, мовляв, швидше.

Вранці він, може бути, й стримався б, а от зараз це було вище його сил. Він вдарив цього хама лікtem в голову. Удар виявився вдалим, або, навпаки, невдалим. Факт залишається фактом: чоловік упав і більше не піднявся.

Вибір літератури у тюремній бібліотеці невеликий. А. перечитав зібрання творів Пушкіна декілька разів. Читаючи «Євгенія Онегіна» в третій раз, він звернув увагу на рядки з листа Онегіна Тетяні: «Вчіться панувати собою ... До біди недосвідченість веде ... ».

До якого типу належить цей злочин? Проаналізуйте криміногенну ситуацію і особистість злочинця. Чи можливо було запобігти цьому злочину? Які заходи профілактики правопорушень були б найефективніші в цій ситуації?

2. Іван, очевидно, кудись поспішав. Він зробив останню затяжку і смачно сплюнув. Це в нього вийшло явно невдало. Він потрапив на черевик Василю.

– Ти що робиш?

«Так. Не дуже добре вийшло. Але черевик я не буду тобі витирати», – подумав Іван про себе, але нічого не сказав.

– Чого дивишся? – з цими словами Василь сильно вдарив Івана. Іван похитнувся, але не впав. Через секунду в руках у нього з'явився ніж.

До тями Василь прийшов у лікарні. Лікарі сказали, що у нього три ножові поранення, травмована печінка.

Дайте юридичну кваліфікацію дій обох учасників конфлікту. Чи можливо було запобігти трагічним наслідкам? Які заходи профілактики правопорушень варто здійснити у цій ситуації?

3. Іванов з дружиною прогулювався по парку. Біля ставка на сонці «відпочивала» компанія напідпитку. Вони вже неабияк «прийняли» і займалися приготуванням шашлику. Дружина Іванова скривилася, дивлячись на них, – типи, дійсно, не дуже симпатичні.

– Ти чого морщиться?

Далі йшла колоритна нецензурна лайка. Дісталося і дружині Іванова, і самому Іванову. Якби Іванов був один, він би, мабуть, стерпів образливу лексику, але поруч була дружина. Іванов підійшов до сидячого на землі

кривдника і вдарив його ногою по голові. Той знепритомнів. Його друзі почали бити Іванова. Дружина відчувала себе як на сеансі фільму жахів. Від страху вона втратила дар мови і не могла поворухнутися. Випадкові перехожі обходили бійку стороною, ніхто не втручався. Від побоїв Іванов помер. За фактом його вбивства і згвалтування його дружини було порушено кримінальне провадження, проте знайти злочинців не вдалося.

Дайте юридичну кваліфікацію дій учасників конфлікту. Чи можливо було запобігти трагічним наслідкам й яким чином?

4. Жінка 65 років скаржиться на те, що її доњка (40 років) погано ставиться до дитини: принижує дівчинку, часто піdnімає на неї руку. Інколи були такі випадки, що мама виганяла дівчинку з дому вночі, і дитина приходила ночувати до бабусі. Мати забороняє дівчині дружити з тими дівчатами, з ким вона хоче. Також принципово не купує того одягу, що просить дівчинка. Мама вважає, що тільки вона краще за всіх знає і розуміє, що має одягати її дитина. Бабуся намагалася поговорити з мамою дівчинки, проте це було безрезультатно.

Завдання. Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому? Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити? Які форми насильства вчиняються щодо жертви?

5. Жінка розповіла, що вже 5 років поспіль страждає від побиття та знущання зі сторони свого чоловіка. Дуже часто все це відбувається на очах їхнього 8-річного сина. Чоловік систематично перебуває у стані алкогольного сп'яніння і у такому стані його знущання ще страшніші. Раніше жінка намагалася втекти від чоловіка до своїх батьків. Але чоловік, знаючи, де вона перебуває, приходив до батьків жінки, розбивав їм вікна у будинку, виламував двері, бив батьків і забирає жінку назад додому. Після декількох таких випадків батьки жінки відмовилися їй допомагати, мовляв «раз вийшла за нього заміж, то й терпи або вирішуй свої проблеми сама».

Завдання. Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому? Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити? Які форми насильства вчиняються щодо жертви?

6. Ганна – заміжня жінка. Чоловік – директор фірми, власник свого бізнесу. В них є троє спільних дітей. Мають велику квартиру, заміський будинок, є декілька автомобілів. Діти навчаються в приватній школі та відвідують приватний дитячий садочок. Є няня, яка супроводжує дітей до різноманітних гуртків. Грошей недостача. Після того, як діти підросли, Ганна вирішила вийти на роботу, щоб займатися улюбленою професією. Але чоловік категорично заборонив виходити на роботу. Сказав, що його жінка повинна займатися хатньою роботою та дітьми, а якщо вона дуже хоче самостійності, то може йти куди захоче, але діти залишаться з ним. Після того, як Ганна заявила про своє бажання йти працювати, чоловік постійно знущається з неї, ображає її при

дітях, контролює всі її витрати, перевіряє чеки на покупки та не дозволяє купувати нічого для себе, тільки для дітей.

Завдання. Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому? Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити? Які форми насильства вчиняються щодо жертви?

ДО ТЕМИ 4

1. Під час здійснення патрулювання екіпажем патрульної поліції було помічено хлопця, який перебував у стані сп'яніння та курив на одній із зупинок громадського транспорту, викидаючи при цьому сміття під ноги іншим громадянам, які перебували на зупинці.

Час виконання: 10 хв. Час обговорення: 10 хв.

Ролі:

1. Патруль – 2

2. Правопорушник – 1 (на вимогу патрульного припинити правопорушення, хлопець здійснює спробу втекти)

Всього: 3 учасники

Комpetенції патрульних, які перевіряють: алгоритм дій та практичні навики фіксування правопорушення.

2. Під час патрулювання екіпажем було помічено двоє дівчат та двоє хлопців що, перебуваючи у сквері поруч з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, розпивають спиртні напої та викидають порожні пляшки на газон.

Час виконання: 10 хв. Час обговорення: 10 хв.

Ролі:

1. Патруль – 2

2. Правопорушники – 4 (після того, як до них підійшов патруль, один із хлопців наголошує, що його батько є народним депутатом України, і попередив, щоб вони їх не турбували)

3. Свідки – 2

Всього: 8 учасників

Комpetенції патрульних, які перевіряють: алгоритм дій та практичні навики фіксування адміністративного правопорушення.

ДО ТЕМИ 5

1. До бару «Пегас», що знаходиться на вул. Алма-Атинська, о 19⁰⁰, у вільний від роботи час в цивільному одязі зайшов С., який є поліцейським сектору превенції.

Перебуваючи в барі, С. помітив, що четверо чоловіків, будучи напідпитку, побачивши в одного з відвідувачів значну суму грошей намагалися заволодіти ними. С. на ці протиправні дії не відреагував.

Завдання. Визначте правомірність дій С. З'ясуйте порядок дій працівників поліції у наведеній ситуації.

2. До чергової служби Києво-Святошинського відділу поліції надійшло повідомлення від мешканця будинку № 4 по вул. Волоській, який чує з квартири сусіда жіночі крики про допомогу.

Отримавши повідомлення, черговий направив туди поліцейських ПРПП П. і К. Прибувши за вказаною адресою, П. і К. встановили, що мешканець зазначеної квартири – гр. М., перебуваючи у п'яному вигляді, вчиняв фізичне насильство стосовно своєї дружини.

Завдання. Кваліфікуйте дії М. Визначте строк затримання правопорушника.

3. Поліцейські сектору превенції Ш. і З. брали участь у проведенні профілактичних заходів щодо попередження квартирних крадіжок та розшуку підозрюваних у сконні цих злочинів.

О 14.30 Ш. впізнав в особі, яка прямувала до будинку № 10 по вул. Головній, підозрюваного за сконні цих злочинів – мгр. К., який зайшов у під’їзд вказаного будинку.

Швець, доповівши черговому по територіальному відділу поліції про виявлення підозрюваного та його місцезнаходження, прийняв рішення затримати гр. К. у під’їзді будинку.

Зайшовши в під’їзд слідом за К., працівники поліції окликнули підозрюваного, намагаючись зупинити його для перевірки документів особи.

Під час перевірки підозрюваний К. вийняв з кишені і привів у дію невстановлений вибуховий пристрій. У результаті вибуху працівники поліції та підозрюваний отримали поранення.

Завдання. Проаналізуйте дії працівників поліції. Визначте допущені помилки працівниками поліції в наведеній ситуації.

4. Ганна – заміжня жінка. Чоловік – директор фірми, власник свого бізнесу. В них є троє спільних дітей. Мають велику квартиру, заміський будинок, є декілька автомобілів. Діти навчаються в приватній школі та відвідують приватний дитячий садочок. Є няня, яка супроводжує дітей до різноманітних гуртків. Грошей вдосталь. Після того, як діти підростили, Ганна вирішила вийти на роботу, щоб займатися улюбленою професією. Але чоловік категорично заборонив виходити на роботу. Сказав, що його жінка повинна займатися хатньою роботою та дітьми, а якщо вона дуже хоче самостійності, то може йти куди захоче, але діти залишаться з ним. Після того, як Ганна заявила про своє бажання йти працювати, чоловік постійно знущається з неї, ображає її при дітях, контролює всі її витрати, перевіряє чеки на покупки та не дозволяє купувати нічого для себе, тільки для дітей.

Завдання. Кваліфікуйте дії чоловіка Ганни. Визначте види насильства в сім'ї та їх ознаки. Визначте алгоритм дій працівників поліції у наведеній ситуації.

5. До Обухівського відділення поліції 20 лютого 2017 року надійшло по лінії «102» повідомлення від громадянки С. про те, що, прийшовши додому близько 16⁰⁰, у своїй квартирі вона виявила непримітного незнайомого її чоловіка. Обстановка у квартирі порушена. Також заявниця повідомила про те, що відчувається у квартирі сильний запах спиртного та ще якийсь різкий запах.

Оперативний черговий направив на місце події слідчо-оперативну групу, а також забезпечив своєчасне прибуття поліцейських ПРПП.

Завдання. Дайте правову оцінку ситуації. Хто буде у цьому випадку обов'язковими учасниками СОГ? Які обов'язки поліцейських ПРПП до прибуття СОГ? Який алгоритм дій поліцейських ПРПП після прибуття СОГ?

6. До Жидачівського відділення поліції 26 лютого 2016 року надійшло по лінії «102» повідомлення про мінування готельного комплексу «Дністер». Оперативний черговий направив на місце події слідчо-оперативну групу, а також забезпечив своєчасне прибуття поліцейських ПРПП, дільничного офіцера поліції та інших працівників поліції.

Завдання. Дайте правову оцінку ситуації. Хто буде у цьому випадку обов'язковими учасниками СОГ? Хто буде направлений на місце події в якості «інших працівників органу поліції». Які обов'язки поліцейських ПРПП до прибуття СОГ? Який алгоритм дій поліцейських ПРПП після прибуття СОГ? Назвіть усіх суб'єктів та особливості взаємодії при запропонованій фабулі.

ДО ТЕМИ 6

1. Перебуваючи на робочому місці, Вам надійшло повідомлення від чергового чергової частини управління Національної поліції України про те, що в магазині «Продукти», який розташований на обслуговуваній Вами території за адресою: м. Львів, вул. Городоцька 35, щойно вчинено крадіжку.

Завдання. Скласти алгоритм дій дільничного офіцера поліції відповідно до ситуації.

2. Перебуваючи на робочому місці, Вам надійшло повідомлення від чергового чергової частини управління Національної поліції України про те, що поблизу супермаркету «Рукавичка», який розташований на обслуговуваній Вами території за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 16, відбувається бійка між невстановленими громадянами і є потерпілі з тілесними ушкодженнями.

Завдання. Скласти алгоритм дій дільничного офіцера поліції відповідно до ситуації.

3. Перебуваючи на робочому місці, Вам надійшло повідомлення від чергового чергової частини управління Національної поліції України про те, що вчинено розбійний напад на працівника банку «ПриватБанк», який розташований на обслуговуваній Вами території за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 41.

Завдання. Скласти алгоритм дій дільничного офіцера поліції відповідно до ситуації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996. К.: Парлам. вид-во, 1996. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 52. Ст. 455. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст 3186.
6. Про Національну поліцію: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379
7. Про звернення громадян: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 257.
8. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 40. Ст. 338.
9. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 5. Ст. 35.
10. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 52. Ст. 561. URL:<http://zakon.rada.gov.ua>
11. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>
12. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
13. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між посадовими особами підрозділів Державної прикордонної служби України та територіальних органів Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в місцях значного скупчення транспортних засобів перед пунктами пропуску через державний кордон України: наказ МВС України від 16.02.2017 № 128. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: наказ МВС України від 08.02.2019 № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19>

15. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>

16. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіковані не в автоматичному режимі: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15>

17. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ МВС України та МОЗ України від 09.11.2015. № 1452/735. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15>

18. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України: наказ МВС України від 23.05.2017 № 440. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17/conv/print1465274188505902>

19. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20/conv#Text>

МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: навч. посіб. / Безпалова О. І., Джрафара О. В., Шатрава С. О. та ін.; за заг. ред. О. І. Безпалової; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2021. 468 с.

2. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України / Гусаров С. М., Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Музичук О. М., Казанчук І. Д.; Міністерство внутрішніх справ України; Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків: Факт, 2022. 452 с.

3. Бахчев К.В. Особливості адміністративної діяльності поліцейських у сфері порушень водіями правил керування транспортними засобами: навч. посіб. (у схемах) / К.В. Бахчев, Р.Ю. Молчанов, М.О. Шевяков. Дніпро: ДДУВС, 2021. 112 с.

4. Бахчев К.В. Особливості кваліфікації адміністративних правопорушень за статтею 122 КУАП: навч. посіб. (у схемах) / К.В. Бахчев, О.І. Мамчій, Р.Ю. Молчанов, М.О. Шевяков. Дніпро: ДДУВС, 2022. 104 с.

5. Безпалова О. Пріоритетні напрями діяльності органів поліції щодо забезпечення прав громадян в умовах правового режиму воєнного стану в Україні. *Право і безпека*. 2022. № 3. С. 13–24.

6. Бідняк О.В. Основи міжнародно-правових стандартів прав людини. Навчально-методичний посібник. К.: Гельветика, 2019. 300 с.

7. Бондаренко О. С. Корупція в правоохоронних органах: причини та система заходів протидії. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 1. С. 446-449.
8. Бондаренко О. С. Сутність поняття «корупція»: легальний та доктринальний аспекти. *Ірпінський юридичний часопис*. 2021. Вип. 1. С. 154-170.
9. Бондарчук А. О. Корупція і державна служба. *Юридична Україна*. 2018. № 10. С. 61-65.
10. Братель, С. Реалізація форм адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 2. С. 94–99.
11. Гаркуша В.В. Діяльність поліції щодо оформлення матеріалів адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху: навч. посіб. / В.В. Гаркуша, Р.Ю. Молчанов, М.О. Шевяков. Дніпро: ДДУВС, 2021. 120 с.
12. Гіденко Є. Дії працівників Національної поліції України в умовах воєнного стану. *Молодий вчений*. 2022. № 6. С. 87–89.
13. Горпинюк О. П. Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у кримінальних провадженнях в Україні: навч.-метод. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 224 с.
14. Гурковська К. А., Мороз О.Б. Проблеми реалізації положень Стамбульської конвенції у національному законодавстві України з протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі. *Юридичний науковий електронний журнал* – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету. № 2. 2023. С. 319-322.
15. Дорохіна Ю. А. Корупція та корупційні злочини в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Юридичні науки. 2019. Т. 30(69), № 3. С. 95-100.
16. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. 3-те вид. К.: Алерта, 2016. 488 с.
17. Дудоров О.О., Мовчан Р.О., Сеник В.Г. Кваліфікація адміністративних правопорушень, пов’язаних з корупцією (коментар судової практики). Київ: Дакор, 2020. 508 с
18. Загальне адміністративне право: підручник (друге видання) / Бевзенко В.М., Бєлікова М.І. та ін.: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 688 с.
19. Загородній І. В., Циркуленко Д. П. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції щодо провадження у справах про адміністративні правопорушення. *Progressive research in the modern world. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference*. BoScience Publisher. Boston, USA. 2022. Рр. 603-606.
20. Запобігання та протидія домашньому насильству підрозділами Національної поліції: метод. рек. / В. Л. Костюк, Н. В. Федоровська, М. В. Пашковська. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2021. 42 с.
21. Інформаційне забезпечення діяльності патрульної поліції: метод. рекомендації / О. В. Бочковий, Г. О. Блінова, С. О. Прокопов, Е. А. Мамедова. Дніпро: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 104 с.

22. Інформаційне забезпечення професійної діяльності: навч. посібник / І.В. Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. Дніпро: ДДУВС, 2018. 220 с.
23. Караман І. В., Козіна В.В. Європейський суд з прав людини, Європейська конвенція з прав людини та індивідуальні заяви: перше знайомство. К.: ВАІТЕ, 2015. 136 с.
24. Коломоєць Н. В. Адміністративно-правовий захист прав дитини в Україні: монографія. Харків: Панов, 2019. 352 с.
25. Корупційна злочинність в Україні: сучасний стан, детермінанти та запобігання: навч. посіб. / автор. кол.: В. В. Василевич, О. М. Джужа, А. О. Джужа, О. Г. Колб, О. І. Колб, Н. В. Кулакова, Ю. О. Левченко, А. В. Микитчик, С. І. Мінченко, С. А. Мозоль, Т. В. Миронюк, Г. С. Поліщук, Е. В. Расюк, А. В. Савченко; за заг. ред. О. М. Джужи та Е. В. Расюка. К.: ФОП Маслаков, 2018. 340 с.
26. Лаврентьев Є.О. Відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією в Україні: дисертація. Київ. 2021. 259 с.
27. Лебедєва Т. О. Корупція як об'єкт складу адміністративного проступку. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2018. Вип. 3. С. 100-109.
28. Мерник А.М., Кузьміна В.О., Бурлаков Б.М. Обмеження прав і свобод людини в сучасних умовах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2/2020. URL: http://lsej.org.ua/2_2020/11.pdf
29. Миколенко О. І., Миколенко О. М. Особливості вдосконалення національного законодавства про адміністративну відповідальність. *Правова держава*. 2021. № 44. С. 54–60.
30. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. О. Б. Онишко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
31. Міхальов В.О. Права людини в Україні. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 122 с.
32. Молчанов Р. Ю. Дитина, як потерпіла від адміністративного правопорушення, – особа за нормами КУПАП. *Ювенальна деліктологія: діти як жертви, діти як правопорушики*: матеріали Всеукр. наук.-практ. семін. (м. Дніпро, 8 жовт. 2020 р.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 135 с.
33. Мороз О.Б., Гурковська К.А. Поліцейське піклування в діяльності підрозділів Національної поліції України. *The Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 107. С. 30-37;
34. Назар Ю.С., Йосифович Д.І., Хатнюк Ю. А., Мороз О.Б. Актуальні проблеми організації охорони громадського порядку: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 294 с.
35. Організація охорони громадського (публічного) порядку за скандинавською моделлю: навч. посіб. (практикум) / кол. авт.: к.ю.н. К. В. Бахчев, к.ю.н. Р. Ю. Молчанов, к.ю.н. В. В. Фурса, Д. П. Цуркаленко, О. В. Захарченко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 172 с.

36. Організація роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції/ С. Г. Братель, С. Ф. Константінов, В. О Кудря та ін.; за ред. В. А. Кулікова. К.: Освіта України, 2017. 246 с.
37. Особливості застосування рішень Європейського суду з прав людини при розгляді цивільних справ: навч. посібник / У. Б. Андрусів, О. Б. Верба-Сидор, Ю. В. Верхола та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 404 с.
38. Павловська Н. В. Особливості розгляду справ про адміністративні правопорушення (делікти). *Наукові записки. Серія: Право*. 2022. № 12. С. 103–106.
39. Петков С.В., Іванов І.В., Делія Ю.В. Забезпечення прав людини правоохоронними органами. Монографія. К.: КНТ, 2019. 241 с.
40. Плекан В. Особливості та причини виникнення корупції в правоохоронних органах України. *Кримінологія*. 2021. № 4. С. 231–238.
41. Поліцейська (адміністративна) діяльність: навч. посіб. / О. В. Джafарова, С. О. Шатрава та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. І. Безпалової; передм. О. І. Безпалової; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2020. 396 с.
42. Поліцейська діяльність та поліцейські послуги в Україні: організаційно-правові аспекти: моногр. / Циганов О. Г., Бабич І. С., Бурбій А. В. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 196 с.
43. Поліцейська діяльність: адміністративно-правове регулювання: навчальний посібник / Хатнюк Ю. А., Мороз О. Б., Бондар В. В., Самченко М. Ю., Гнатюк С. С., Кобко Є. В. / за ред. Назара Ю. С. Львів: ЛьвДУВС, 2023. 645 с.
44. Поліцейська діяльність: навчальний посібник / Мукоїда Р. В., Любчик В. Б., Пишна А. Г., Берендеєва А. І., Афонін Д. С. / за ред. Корнієнка М. В. Одеса: ОДУВС, 2021. 349 с.
45. Поліцейська діяльність: підруч. / А. Є. Фоменко, О. С. Юнін, Р. В. Миронюк, А. О. Собакарь та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. С. Юніна. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 432 с.
46. Поліцейська діяльність: підручник / А.Є. Фоменко, О.С. Юнін, Р.В. Миронюк, А.О. Собакарь та ін.; ред. О.С. Юнін. Дніпро: ДДУВС, 2022. 432 с.
47. Поліцейська діяльність: підручник / С. С. Вітвіцький, В. С. Тулінов, О. М. Мердова та ін.; за заг. ред. проф. С. С. Вітвіцького. Київ: ВД Дакор, 2021. 372 с.
48. Поліцейська юрисдикція в умовах воєнного стану: монографія / за заг. ред. Д. В. Швеця, М. О. Семенишина. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 552 с.
49. Право на повагу до приватного і сімейного життя: ключові рішення ЄСПЛ щодо України / уклад.: Т.І. Фулей, О.М. Кучів. Київ, 2018. 134 с. URL: <http://www.nsj.gov.ua/>
50. Провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України (збірник презентаційних слайдів): навч. посіб. / кол.авторів: К.В. Бахчев, Р.В. Миронюк, А.О. Собакарь та ін. Дніпро: ДДУВС, 2021. 126 с.

51. Сулацький В. Поняття та структура адміністративно-правового механізму превентивної діяльності Національної поліції України. *Підприємництво, господарство і право*. №3. 2021. С. 196–202.

52. Шаповалова К.І. Завдання та функції Управління дотримання прав людини Національної поліції України як учасника адміністративно-правових відносин у сферах дотримання прав людини під час надання поліцейських послуг. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 6. 2022. С. 256-263.